ลายตู้พระธรรม

ทอสมุดสาขา
วังท่าพระ

สำนักหอสมุดกลาง

โดย
นายจักริน สูบกำปัง

วิทยานิพนธ์
ห้าม
นำออกนอกห้องสมุด

ศิลปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์(ศิลปะไทย)
ภาควิชาศิลปไทย
คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2555

PATTERN OF SCRIPTURE CABINET

สำนักหอสมุดกลาง

By

Mr.Jakarin Subkampang

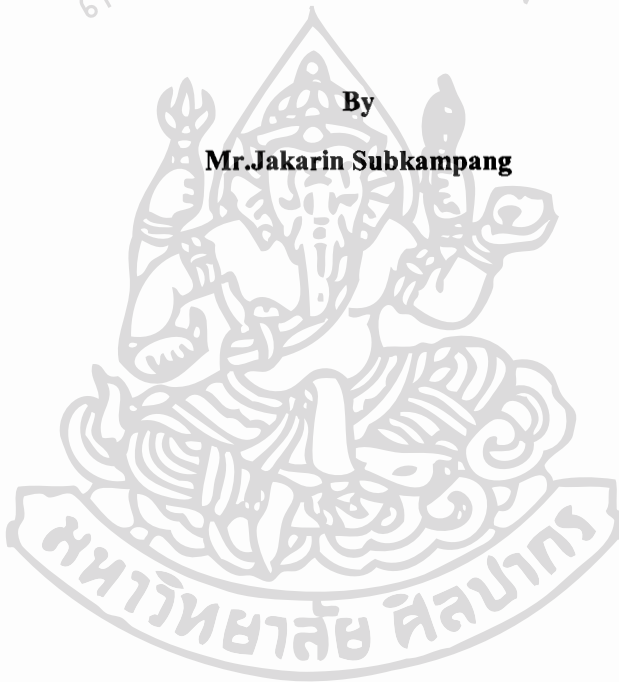

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Bachelor of Fine Arts (B.F.A.), Program in Visual Arts

Department of Thai Art

The Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts

Silpakorn University

Academic Year 2012

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ เรื่อง “ลายตู้พระธรรม” เสนอโดย นายจักริน สุบกำปังเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มวิชาเอกศิลปะไทย

.....

(รองศาสตราจารย์ปริญญา ตันติสุข)

คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

...../...../.....

สำนักหอสมุดกลาง

ผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัญญา ดวงรัตน์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์ ..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ปรีชา เถาทอง)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชัย ภิรมย์รักษ์)

...../...../.....

..... กรรมการ

(อาจารย์ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัญญา ดวงรัตน์)

...../...../.....

..... กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ชูศักดิ์ ศรีขวัญ)

...../...../.....

หัวข้อศิลปนิพนธ์	ลายตู้พระธรรม
ชื่อนักศึกษา	นายจักริน สูบกำปัง
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์
ภาควิชา	ศิลปไทย
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอลวดลายบนตู้พระธรรม ด้วยการสร้างรูปแบบของลายขึ้นใหม่ โดยมีที่มาจากรูปทรงธรรมชาติเช่น ดอกไม้ ใบไม้ ให้เป็นลวดลายที่มีความผูกโยงต่อเนื่องกันไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ภายในโครงสร้างของตู้พระธรรม ซึ่งเป็นวัตถุทางพระพุทธศาสนาเพื่อสื่อถึงการใช้สมาธิ ที่เป็นฐานแห่งการปฏิบัติตนให้เข้าถึงความสงบนิ่งและเกิดความร่มเย็นภายในจิตใจ

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร

Thesis Title	Pattern of Scripture Cabinet
Name	Mr.JakarinSubkampang
Concentration	Visual Arts
Department	Thai Art
Academic Year	2012

Abstract

I want to present the design. Pattern of scripture cabinet with the new design and pattern that are inspired from natural froms , such as flowers and leaves. The pattern is created with infinvation. Inside the cabinet , it is the artifact from Buddhist concept that represents the meaning of meditation. It is the foundation of Buddhist practicing that leads to the peacefulness and calmness inside the mind.

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่อชลอ คุณแม่ลำจวน สูบกำปัง ผู้ให้กำเนิด อบรมสั่งสอนในเรื่องบุญคุณต้องทดแทน อุปการะส่งเสริมการเล่าเรียน รวมถึงน้อมรำลึกถึงคำสั่งสอนของ องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ชี้นำแนวทางในการดำเนินชีวิต

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาศิลปไทยทุกๆท่าน ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำแนะนำและแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ขอขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัญญา ดวงรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้า ผู้แนะนำและให้ความรู้แก่ข้าพเจ้าในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

ขอขอบคุณเพื่อนๆพี่ น้องทุกๆท่านที่ได้มีส่วนช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้า และขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยให้ศิลปนิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วงในทุกประการ

ข้าพเจ้าหวังว่าผลงานศิลปะและเอกสารศิลปนิพนธ์ชุดนี้คงเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาหาความรู้ศิลปะตามสมควร

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนประกอบของผลงานศิลปนิพนธ์ สาขาทัศนศิลป์ กลุ่มวิชาเอกศิลปะไทย ของคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในหัวข้อ “ลายตู้พระธรรม” (Pattern of Scripture Cabinet) มีแนวความคิดกระบวนการสร้างสรรค์ การพัฒนา และการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รวมไปถึงการใช้เทคนิคเฉพาะตัว จากการศึกษาค้นคว้าเทคนิคลายรดน้ำและลายกำมะลอซึ่งเป็นเทคนิคของช่างไทยโบราณ โดยนำมาคลี่คลายจนเป็นเทคนิคจิตรกรรมลายทองเพื่อแสดงความคิด อารมณ์ และความรู้สึก ตามกระบวนวิธีสร้างสรรค์ งานศิลปไทยร่วมสมัย โดยหวังว่าจะเป็นแนวทางในการแสดงออกทางทัศนศิลป์และจะก่อเกิดประโยชน์แก่ผู้สนใจทั่วไป

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

คำนำ ..... ช

สารบัญภาพ ..... ญ

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ 1

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ 2

ขอบเขตของโครงการ 2

วิธีการศึกษา 3

แหล่งข้อมูล 3

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำศิลปนิพนธ์ 4

2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ 5

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ 5

อิทธิพลทางรูปแบบ 5

อิทธิพลจากลายรดน้ำและลายกำมะลอ 6

อิทธิพลทางความคิด 6

3 การพัฒนารูปแบบและกระบวนการสร้างสรรค์ 12

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ 12

แหล่งข้อมูล 12

วิเคราะห์ข้อมูล 12

การสร้างผลงานจริง 12

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างสรรค์ 14

รูปแบบของงาน 15

ขั้นตอนการแสดงออกด้วยเทคนิคและวิธีการ 17

สำนักหอสมุดกลาง

บทที่ หน้า
4 การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานศิลปนิพนธ์ 25
การสร้างสรรค์ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ 25
ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ 25
ผลงานศิลปนิพนธ์ 26
ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 1 26
ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2 27
ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3 27
ปัญหาในการสร้างผลงานศิลปนิพนธ์ 28
5 บทสรุป 49
บรรณานุกรม 50
รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์ 51
ประวัติการศึกษา 52

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัย ศิลปากร

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพตู้พระธรรมวัดเซิงหวาย ลายกระหนกเปลว สมัยอยุธยาตอนปลาย	7
2	ภาพตู้พระธรรมวัดเซิงหวาย สมัยอยุธยาตอนปลาย	8
3	ภาพตู้พระธรรมวัดเซิงหวาย สมัยอยุธยาตอนปลาย	8
4	ภาพตู้พระธรรมวัดเซิงหวาย ลายกระหนกรวงข้าว สมัยอยุธยา	9
5	ภาพตู้พระธรรมวัดศาลาปูน สมัยอยุธยา	9
6	ภาพข้อมูลจากธรรมชาติ	10
7	ภาพข้อมูลจากธรรมชาติ	10
8	ภาพตัวอย่างรูปทรงของตู้พระธรรม	11
9	ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผลงานศิลปนิพนธ์	19
10	ภาพอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผลงานศิลปนิพนธ์	19
11	ภาพการเขียนลวดลายดอกไม้ ใบไม้ พรรณพฤกษา	20
12	ภาพการเขียนลวดลายดอกไม้ ใบไม้ พรรณพฤกษา	21
13	ภาพร่างหาโครงสร้าง สีดำบนกระดาษขาว (ศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1)	22
14	ภาพร่างหาโครงสร้าง สีดำบนกระดาษขาว(ศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 และชิ้นที่ 3)	23
15	ภาพขั้นตอนการเขียนลวดลายในผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 1	24
16	ภาพขั้นตอนการเขียนลวดลายในผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3	24
17	ภาพการเขียนลายดอกไม้ ใบไม้ พรรณพฤกษา ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์	29
18	ภาพรายละเอียดของผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์	30
19	ภาพรายละเอียดของผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์	30
20	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์	31
21	ภาพรายละเอียดของการเขียนลวดลาย	32
22	ภาพรายละเอียดของการเขียนลวดลาย	32
23	ภาพผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์	33
24	ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 1	34
25	ภาพการเขียนลายเส้นสีดำด้วยสีโปสเตอร์ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1	34
26	ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 1	35

ภาพที่ หน้า

27 ภาพรายละเอียดของการเขียนลวดลาย..... 36
28 ภาพรายละเอียดของการเขียนลวดลาย..... 36
29 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 37
30 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 37
31 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 38
32 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 38
33 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 39
34 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 40
35 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 41
36 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 42
37 ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2..... 43
38 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 44
39 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 45
40 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 46
41 ภาพรายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 47
42 ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3..... 48

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัย ศิลปากร

บทที่ 1

บทนำ

คุณค่าในงานศิลปกรรมไทยที่สืบทอดมาแต่อดีต นอกเหนือจากความประณีตวิจิตรและความอ่อนช้อย ซึ่งเป็นลักษณะอันโดดเด่นแล้ว ยังเป็นมรดกล้ำค่าที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรม ความเชื่อในสังคมไทยได้เป็นอย่างดี ประกอบกับการที่สังคมไทยไม่ว่าในยุคสมัยใดมีพระพุทธศาสนาเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจให้ประชาชนชาวไทยศรัทธาและยึดมั่นในหลักธรรมคำสอน ด้วยเหตุนี้เองไม่ว่าในศาสตร์ใดก็ล้วนได้รับอิทธิพลจากงานพุทธศิลป์ เช่นนั้นแล้วในทางศิลปะซึ่งเป็นศาสตร์ที่ส่งผลด้านอารมณ์และจิตใจ จึงถูกนำมาเป็นเครื่องมือเพื่อการรับใช้พระพุทธศาสนาสอดแทรกไปกับวิถีชีวิตไทยอย่างกลมกลืน เช่น ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ประดับตกแต่งภายในพระอุโบสถ วิหาร อันมีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา ล้วนเป็นฝีมือของช่างไทย ที่มีความสามารถไม่แพ้ศิลปินชาติใดๆในโลก แต่อาจต่างกันบ้างตรงที่งานศิลปะของไทยมุ่งเน้นในด้านการสร้างเพื่ออุทิศถวายด้วยศรัทธาในพุทธศาสนามิได้เน้นการแสดงออกทางด้านอารมณ์ความรู้สึกส่วนตน สิ่งเหล่านี้หล่อหลอมวิทยาการเทคนิค และความศรัทธา จนมีรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะตัว ช่างไทยโบราณมีด้วยกันหลายแขนง เรียกโดยรวมว่าช่างสิบหมู่ ท่านเหล่านี้คือผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะอันทรงคุณค่าจนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

ตู้พระธรรม เป็นผลงานศิลปกรรมประเภทหนึ่งที่เกิดจากฝีมือช่างที่มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาและสร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา เป็นผลงานที่รวมการประดับตกแต่งไปด้วยหลายเทคนิคช่าง ทั้งช่างแกะและช่างเขียนก็ล้วนอยู่ในช่างสิบหมู่ของโบราณดังเช่นลายรดน้ำบนตู้พระธรรมของครูช่างวัดเชิงหวายที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังการสร้างสรรค์อย่างกลมกลืน ทั้งการถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและความงาม ความอลังการทางด้านศิลปะ จึงทำให้ศิลปินรุ่นหลังเกิดแรงบันดาลใจ สร้างสรรค์และพัฒนาเทคนิควิทยาการนี้สืบต่อกันเรื่อยมา

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้ามีความสนใจในงานลายทอง ซึ่งเป็นงานประณีตศิลป์ ประเภทจิตรกรรมไทยแบบเอกรงค์ ถือเป็นงานพุทธศิลป์ที่แสดงถึงภูมิปัญญาไทยที่มีมาแต่โบราณ ด้วยการสร้างลวดลายแบบอุดมคติที่คลี่คลายรูปทรงมาจากรูปพันธุ์พฤกษาตามธรรมชาติ ด้วยพื้นที่ว่างและลายเส้นสีดำที่

สอดรับส่งไปกับจังหวะของเส้นสายหลากหลายขนาดด้วยสีทองซึ่งแสดงถึงพลังอำนาจความยิ่งใหญ่ดูน่าเลื่อมใสศรัทธา ประกอบกับลายเส้นในงานจิตรกรรมไทยแสดงถึงความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน พลิ้วไหว ด้วยลวดลายที่คลี่คลายมาจากรูปทรงตามธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้

ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงต้องการนำเสนอลายตู้พระธรรม ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากลายทองและลักษณะของรูปดอกไม้พันธุ์พฤกษา นำมาปรับประยุกต์ใหม่ตามจินตนาการของตนเอง แต่ยังคงคุณค่าในงานจิตรกรรมไทยแบบประเพณีที่เกิดจากความงามของทัศนธาตุแสดงระนาบ 2 นิติด้วยภาพลายเส้นสีดำบนพื้นสีทองภายในรูปทรงตู้พระธรรม เพื่อให้เกิดองค์ประกอบที่สื่อได้ถึงสมาธิที่ตั้งมั่นหนักแน่น ชัดเจน แต่ก็รู้สึกได้ถึงความสงบร่มเย็นในร่มเงาแห่งพระพุทธศาสนา

สำนักหอสมุดกลาง

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1. ต้องการเผยแพร่และอนุรักษ์งานประณีตศิลป์ ประเภทจิตรกรรมไทยลายทองซึ่งเป็นรูปแบบของลายกำมะลอในรูปแบบใหม่ ที่ยังทรงคุณค่าของงานจิตรกรรมลายทองของไทยที่มีมาแต่โบราณ

2. ต้องการออกแบบลวดลายไทยที่มีความเป็นร่วมสมัย และมีความประสานสอดคล้องกันดีกับรูปทรงทางธรรมชาติและวัตถุทางพระพุทธศาสนาคือตู้พระธรรม

3.กระตุ้นให้ผู้ชมเกิดสมาธิไปกับลายดอกไม้พันธุ์พฤกษา ซึ่งมีรูปทรงของตู้พระธรรมเป็นตัวกำหนดกลุ่มลวดลายให้อยู่ในรูปทรงที่เป็นเอกภาพ

แนวความคิดในการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอลวดลายบนตู้พระธรรม ด้วยการสร้างรูปแบบของลายขึ้นใหม่โดยมีที่มาจากรูปทรงธรรมชาติเช่น ดอกไม้ ใบไม้ ให้เป็นลวดลายที่มีความผูกโยงต่อเนื่องกันไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ภายในโครงสร้างของรูปทรงตู้พระธรรม ซึ่งเป็นวัตถุทางพระพุทธศาสนาเพื่อสื่อถึงการใช้สมาธิ ที่เป็นฐานแห่งการปฏิบัติตนให้เข้าถึงความสงบนิ่งและเกิดความร่มเย็นภายในจิตใจ

ขอบเขตของโครงการ

1. ด้านเนื้อหา

นำเสนอเรื่องราวของการเกิดขึ้นและการเสื่อมสลายที่มีอยู่ในธรรมชาติ โดยใช้ลายดอกไม้ ใบไม้ มนุษย์และสัตว์ ในจินตนาการสื่อแทนรูปลักษณ์ของความไม่เที่ยง ภายใต้องค์ประกอบที่ครอบคลุมเรื่องราวทั้งหมดด้วยรูปทรงของตู้พระธรรม เชื่อมโยงกับลวดลายไทยที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ ด้วยมุมมองที่ดูเคลื่อนไหวต่อเนื่องกันไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุดตามลักษณะของจิตรกรรมลายทอง

2. ด้านรูปแบบ

ผลงานจิตรกรรมลายเส้นสีดำบนพื้นสีทองในรูปทรงตู้พระธรรมที่เขียนให้ดูเป็นระนาบ2 มิติ ซึ่งมีรูปแบบที่ดูกึ่งเสมือนจริง แสดงออกถึงจิตใต้สำนึกที่เป็นอิสระ แต่ก็สามารถสื่อได้ถึงอารมณ์ความรู้สึกที่สงบนิ่งและเรียบง่าย

3. ด้านเทคนิคและวิธีการ

วาดเส้นด้วยสีดำบนพื้นไม้สีทองหรือเทคนิคลายกำมะลอ เชื่อมโยงความสมบูรณ์ระหว่างรูปทรงธรรมชาติกับความเป็นระเบียบในลวดลายเพื่อแสดงเนื้อหาสาระของการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกด้วยสมาธิ

สำนักหอสมุดกลาง

วิธีการศึกษา

1. ค้นหาความคิดและแรงบันดาลใจ เพื่อกำหนดแนวทางและเป้าหมายในการสร้างสรรค์ผลงาน
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลายดอกไม้ ใบไม้และพันธุ์พฤกษาต่างๆ
3. ศึกษารูปทรงองค์ประกอบของตู้พระธรรม
4. ประมวลความคิดจากข้อมูลและประสบการณ์ที่เคยพบเจอ เพื่อทำแบบร่างคร่าวๆ กำหนดลวดลาย เทคนิคการวาดจิตรกรรมลายทอง เพื่อนำมาวิเคราะห์หาองค์ประกอบที่สมบูรณ์ลงตัว
5. แก้ไข พัฒนาแบบร่าง เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาไปสู่ผลงานจริง
6. นำผลงานเข้าสู่การสัมมนา วิจารณ์กับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผลงานต่อไป
7. บันทึกและรวบรวมข้อมูลการทำงานในแต่ละช่วง เพื่อการแก้ไขปรับปรุงผลงานชิ้นต่อไป
8. ประมวลผลและสรุปผล เพื่อรวบรวมข้อมูลจัดทำเอกสารประกอบศิลปนิพนธ์

แหล่งข้อมูล

1. แหล่งข้อมูลเชิงวิชาการ
    - 1.1 สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร เป็นต้น
    - 1.2 สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น อินเตอร์เน็ต โทรทัศน์ เป็นต้น
2. แหล่งข้อมูลภาคสนาม
    - 2.1 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร, วัด , หอสมุดแห่งชาติ ท่าวาสุกรี

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำศิลปนิพนธ์

- สีโปสเตอร์
- สีน้ำพลาสติก
- สีอะครีลิค
- แปรงทาสี
- เฟรมไม้
- พู่กันประเภทต่างๆ

สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัย ศิลปากร

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์

ที่มาของแนวความคิดและแรงบันดาลใจ

คติความเชื่อทางพระพุทธศาสนาถือเป็นรากฐานทางสังคมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีของผู้คนในสังคมมาช้านานส่งผลต่อการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมของช่างไทยที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของชาติ

คติความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ได้ถูกนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปกรรมได้อย่างหลากหลายรูปแบบเช่น "งานลายรดน้ำบนตู้พระธรรมของบรมครูช่างวัดเชิงหวาย"[1]ในสมัยอยุธยาตอนปลายที่ประกอบไปด้วยลวดลายไทยที่เรียกว่ากระหนกเปลว แสดงความอ่อนช้อยพลิ้วไหวประกอบกับลวดลายพันธุ์พฤกษาที่ถูกประยุกต์ดัดแปลงมาจากธรรมชาติ นับได้ว่าเป็นผลงานที่มีความวิจิตรงดงามและมีเอกลักษณ์และมีคุณค่าอีกชิ้นหนึ่ง
จากคติธรรมความเชื่อทางพระพุทธศาสนาเหล่านี้ได้ส่งอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด "ลายตู้พระธรรม" ของข้าพเจ้า

อิทธิพลทางรูปแบบ

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลด้านการสร้างสรรค์มาจากรูปแบบงานพุทธศิลป์ของไทยอันทรงคุณค่าซึ่งมีเอกลักษณ์และความวิจิตรงดงามด้วยฝีมือบรมครูช่างไทย เป็นผลงานที่สร้างขึ้นเพื่อรับใช้พระพุทธศาสนาและถวายเป็นพุทธบูชาตามความเชื่อของไทยที่มีมาแต่อดีต ส่วนใหญ่เป็นผลงานที่เกิดจากงานประดับตกแต่งมากมายหลายสิ่ง ทั้งที่เป็นเครื่องใช้สอย เครื่องครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ อาทิ ฝาผนังที่มีการเขียนภาพพุทธประวัติ บานประตูหน้าต่างเขียนภาพทวารบาล ตู้พระธรรมคัมภีร์เขียนภาพไตรภูมิ ตามกรรมวิธีของครูช่างที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาและความศรัทธา รวมถึงการสอดแทรกคติธรรมพุทธปรัชญาทางพระพุทธศาสนาเพื่อเป็นคติสอนใจและจรรโลงใจแก่มนุษย์[1]

---

[1]ประยูร อุรุชาฎะ , ปกิณกะศิลปะไทย น.ปากน้ำ : ตู้พระไตรปิฎกสุดยอดแห่งศิลปะลายรดน้ำ. (กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ ,2543).

อิทธิพลจากลายรดน้ำและลายกำมะลอ

ลายรดน้ำและลายกำมะลอของไทย เป็นงานจิตรกรรมประเภทเอกรงค์ เป็นศิลปะแนวประเพณีประเภทหนึ่งของไทย ที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยกรรมวิธีการเขียนน้ำยาปิดทองรดน้ำ (ส่วนงานกำมะลอก็มีการเขียนสีเพิ่มเติมและมีการตัดเส้นรักโรยฝุ่นทองหรือปิดทองคำเปลวตามกรรมวิธีช่าง) กระบวนลวดลายไทยหรือรูปแบบของงาน ล้วนเป็นการดัดแปลงประดิษฐ์มาจากลายพฤกษาตามธรรมชาติ เป็นไปในรูปแบบอุดมคติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและยกย่องว่ามีความงามเฉพาะตนและแสดงให้ประจักษ์ถึงคุณค่าแห่งศิลปะแบบประจำชาติ กรรมวิธีกระบวนการกล่าวได้ว่า เป็นกลวิธีของบรมครูช่างที่ได้ประดิษฐ์และสร้างสรรค์ขึ้นจากจินตนาการและความประณีตละเอียดอ่อนอันเป็นงานศิลปกรรมที่มีค่าเป็นวิชาช่างไทยโดยแท้อีกแขนงหนึ่ง ซึ่งนับเป็นความภาคภูมิใจแก่คนรุ่นหลัง

ปัจจุบันศิลปินรุ่นหลังได้นำเทคนิคและกรรมวิธีที่มีมาแต่โบราณมาพัฒนาให้ร่วมสมัยมากขึ้น จากอดีตงานศิลปกรรมต่างๆ ที่บรมครูช่างสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อรับใช้พระพุทธศาสนาเหมือนที่กล่าวมาข้างต้นจากที่เคยเป็นงานที่เขียนลงบนฝาผนังตามประตู หน้าต่าง จนพัฒนามาเขียนลงบนเฟรมบุด้วยแผ่นไม้หรือผืนผ้าใบที่สามารถจะขยับขยายเคลื่อนย้ายไปในสถานที่ต่างๆได้ ข้าพเจ้าก็เช่นกัน ด้วยเห็นความสำคัญของงานช่างไทยจึงได้ศึกษาเทคนิคและกรรมวิธีของโบราณมาสร้างสรรค์เป็นงานร่วมสมัย โดยนำมาคลี่คลายจนเกิดเป็นเทคนิคจิตรกรรมลายทอง และนำมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ขึ้น

อิทธิพลทางความคิด

การเผยแพร่พระพุทธศาสนาถือเป็นหน้าที่หนึ่งของชาวพุทธ ช่างศิลปกรรมก็ถือได้ว่าเป็นบุคคลหนึ่งซึ่งทำการเผยแพร่พระพุทธศาสนาไปกับผลงานศิลปกรรม เช่นการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ที่บอกเล่าเรื่องราวพุทธประวัติและหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา อีกทั้งยังแฝงไปด้วยคติธรรม และปรัชญาทางพระพุทธศาสนาที่แสดงออกในรูปแบบสัญลักษณ์ จากความเป็นนามธรรมสู่ความเป็นรูปธรรม เพื่อสื่อสารกับผู้ดูให้สามารถเข้าใจได้โดยง่าย

จากเรื่องราวข้างต้นที่กล่าวมานี้ ข้าพเจ้าได้นำเรื่องหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ตามคติความเชื่อของคนโบราณ มาสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนศิลป์ที่มีลักษณะเป็น 2 มิติ ภายในชิ้นงานได้กำหนดรูปทรงที่เป็นโครงสร้างของตู้พระธรรม เพื่อถ่ายทอดความคิดอารมณ์และความรู้สึก ตามทัศนคติส่วนตนโดยสอดแทรกในส่วนที่เป็นพื้นที่ของลวดลาย แสดงถึงเรื่องกิเลสตัณหา อันเป็นเครื่องเตือนสติมนุษย์ให้ละวางจากความลุ่มหลงในกิเลสตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

ภาพที่ 1 ตู้พระธรรมวัดเชิงหวาย ลายกระหนกเปลว สมัยอยุธยาตอนปลาย
(พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร กรุงเทพฯ)

ภาพที่ 2 ตู้พระธรรมวัดเซิงหวาย สมัยอยุธยาตอนปลาย
(พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร กรุงเทพฯ)

ภาพที่ 3 ตู้พระธรรมวัดเซิงหวาย สมัยอยุธยาตอนปลาย
(พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร กรุงเทพฯ)

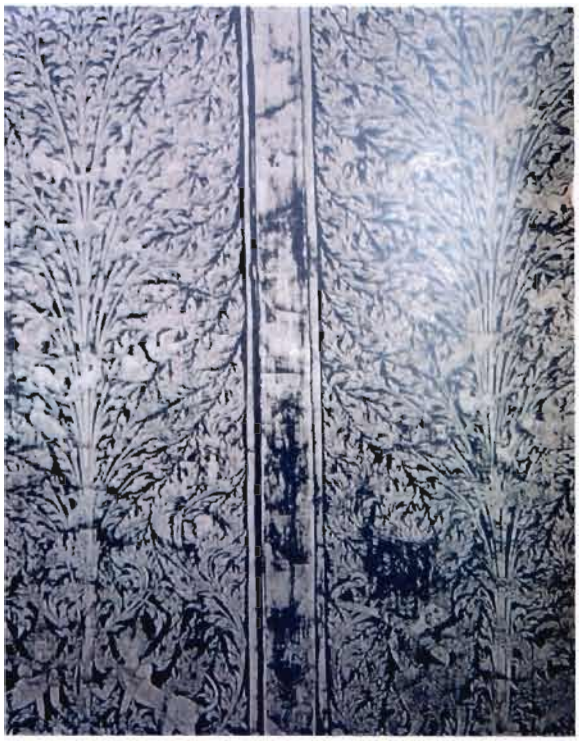

ภาพที่ 4 ตู้พระธรรมวัดเซิงหวาย ลายกระหนกรวงข้าว สมัยอยุธยา
(หอสมุดแห่งชาติ กรุงเทพฯ)

ภาพที่ 5 ตู้พระธรรมวัดศาลาปูน สมัยอยุธยา
(จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

ภาพที่ 6 ข้อมูลจากธรรมชาติ

ภาพที่ 7 ข้อมูลจากธรรมชาติ

ภาพที่ 8 ตัวอย่างรูปทรงของตู้พระธรรม

บทที่ 3

การพัฒนารูปแบบและกระบวนการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าเกิดจากความประทับใจในเทคนิคและกรรมวิธีของลายรดน้ำและลายกำมะลอ ที่คลี่คลายรูปแบบจนเกิดเป็นเทคนิคจิตรกรรมลายทอง ซึ่งเป็นการแสดงออกด้วยเทคนิคเฉพาะตัวของข้าพเจ้า เพื่อเป็นสื่อในการถ่ายทอดความรู้สึกและคติสอนใจ ในเรื่องราวเกี่ยวกับกิเลสตัณหาเช่นราคะจริต ทั้งที่เกิดขึ้นในจิตใจของมนุษย์และอมนุษย์ โดยผ่านรูปทรงธรรมชาติ เช่น รูปดอกไม้ใบไม้พรรณพฤกษาที่สอดแทรกกันอย่างกลมกลืนไปกับลวดลายตามแบบอุดมคติของไทย

1. ขั้นตอนการสร้างสรรค์

ศึกษาวิเคราะห์เทคนิคและกระบวนการสร้างสรรค์ ที่ตรงกับความรู้สึกภายในและความสนใจเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับตัวข้าพเจ้ามากที่สุด เพื่อนำมาทำการศึกษาและสร้างสรรค์ต่อไป

2.แหล่งข้อมูลแบ่งออกเป็น2 ลักษณะคือ

2.1 การศึกษากระบวนการและเทคนิคกรรมวิธีของลายรดน้ำและลายกำมะลอจากฝีมืออันประณีตงดงามของบรมครูช่างที่ปรากฏอยู่ตามตู้พระธรรม บานประตูหน้าต่าง ฯลฯ นำมาคลี่คลายและประยุกต์ใช้ ถ่ายทอด ความคิด อารมณ์ และความรู้สึก ตามทัศนคติส่วนตนเพื่อนำมาสร้างสรรค์ในขั้นตอนต่อไป

2.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคติความเชื่อและหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาที่สัมพันธ์กับลายตู้พระธรรมซึ่งแสดงถึงเรื่องกิเลสตัณหา นำมาวิเคราะห์และประยุกต์ใช้

3.วิเคราะห์ข้อมูล

การนำข้อมูลข้างต้นมาวิเคราะห์รวมกันและหาประเด็นที่สนใจ ตรงกับการแสดงออกทางความรู้สึกส่วนตนให้ชัดเจนยิ่งขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาเป็นผลงานสร้างสรรค์

4. การสร้างสรรค์ผลงานจริง

การแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ผ่านผลงานของข้าพเจ้านั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการวางแผนโดยเฉพาะขั้นตอนการเรียงลำดับกระบวนการก่อนหลัง การเขียนลวดลาย ช่องไฟ และการลงสีดำที่ต้องอาศัยความชำนาญและความเข้าใจในกระบวนการเทคนิคอย่างท่องแท้ อีกทั้งยังต้องทำการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลงานเกิดพัฒนาการตรงตามความรู้สึกของข้าพเจ้า ซึ่งในการพัฒนาผลงานนั้นต้องอาศัยทัศนธาตุในการแสดงออกดังนี้

4.1 เส้น (Line)

เป็นทัศนธาตุส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า อันเป็นสิ่งที่ดำเนินเรื่องราวทั้งหมดในงาน การใช้เส้นจะมีความแตกต่างกันทั้งขนาดความหนาและความยาวรวมทั้งปริมาณความถี่ของเส้น ความแตกต่างกันทำให้ภาพดูมีจังหวะและลีลามากขึ้น เช่น การใช้เส้นหนาในงานของข้าพเจ้าจะใช้เฉพาะที่จะเน้นรูปทรงส่วนสำคัญให้เด่นขึ้น และผลักระยะของรูปทรงส่วนรองส่วนการสร้างน้ำหนักในภาพจะใช้เส้นเล็กเขียนถี่ๆ หรือทับซ้อนกัน การสร้างเส้นหนาและมีความยาวทำให้เกิดความรู้สึกแข็งแรงและมั่นคง ซึ่งในผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้าจะใช้เส้นหนาและยาวเขียนรูปทรงที่เป็นองค์ประกอบหลัก เช่นรูปสัตว์และมนุษย์จนเป็นประธานเด่นของภาพ เนื่องจาก "เส้นรอบนอก (External Contour) ของช่อกิ่งไม้ดอกไม้ใบไม้สามารถแสดงความโค้งนูนของปริมาตรได้ เส้นภายใน (Internal Contour) จึงเป็นเส้นโครงสร้างหรือเส้นจินตนาการอีกชนิดหนึ่งที่แสดงความเคลื่อนไหวที่พื้นผิวให้รู้สึกในปริมาตรของรูปทรง"ส่วนในการเขียนลวดลายไทยใช้เส้นโค้งที่ดูแล้วพลิ้วไหวและมีเส้นที่ประกอบภายในตัวลายเพิ่มความละเอียดเกิดจังหวะและลีลาของรูปทรงตามที่ต้องการมากขึ้น

4.2 พื้นผิว (Texture)

ผลงานของข้าพเจ้าได้แสดงออกโดยการลงสีพื้นงานด้วยสีทองทั้งหมด นำไปสู่ความคิดและจินตนาการซึ่งเกิดจากความศรัทธาผสมผสานกับคุณลักษณะพิเศษของพื้นที่ที่มีความมันว่าวเอื้อต่อเทคนิคส่วนตัวของข้าพเจ้า

4.3 พื้นที่ว่าง (Space)

พื้นที่ว่างเกิดจากการใช้เส้นในการแยกรูปทรงให้ดูเด่นชัด ชักนำสายตาให้เกิดความเคลื่อนไหวไปในทิศทางที่ต้องการ ทั้งนี้ในการใช้พื้นที่ว่างในผลงานเป็นพื้นสีทองแต่มีพื้นผิวที่ดูไม่ทึบตันด้วยการกำหนดพื้นที่ว่างให้แทรกอยู่ในรูปทรงต่างๆทำให้เกิดจังหวะและลีลา ฉะนั้นในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าส่วนใหญ่ใช้สีดำเป็นหลักในการนำเสนอเนื้อหาสาระ และมีพื้นสีทองที่ช่วยให้เนื้อหาในภาพดูชัดเจนทั้งยังแฝงความรู้สึก อารมณ์ และจินตนาการอีกด้วย[2]

---

[2]ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบศิลปะ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,2531.

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ชีวิตและการดำรงอยู่ในสังคม การเวียนว่ายตายเกิดของมนุษย์และสรรพสัตว์ เป็นกฎของธรรมชาติตามความหมายแห่งสัจธรรม ข้าพเจ้าได้นำมาเป็นแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมประเภทเอกรงค์หรือลายกำมะลอ ทั้งนี้ในการเริ่มต้นทำงาน ข้าพเจ้าได้ศึกษาสภาพการณ์ต่างๆ ที่เป็นจริงในชีวิตของธรรมชาติ สัตว์ (เก้ง กวาง) มนุษย์ (สภาพของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน) และเหล่าดอกไม้ ใบไม้พรรณพฤกษา โดยการร่างภาพจากรูปถ่าย ในการร่างภาพนั้นได้พยายามสังเกตลีลาของกวาง ลักษณะการเคลื่อนไหวของมนุษย์ ลักษณะของดอกไม้ใบไม้พรรณพฤกษา ซึ่งมีกิ่ง ใบ ดอก เกสร ที่แตกต่างกันออกไป ลีลาของกิ่งและใบที่ลู่ตามกาลเวลา รวมทั้งส่วนละเอียดต่างๆ จึงนำมาเป็นแนวทางในการผูกกระบวนลวดลายให้มีลักษณะเป็นลายเส้นและสัญลักษณ์ ทั้งนี้จากการได้ศึกษาข้อมูลที่เป็นรูปแบบของลายรดน้ำ ข้าพเจ้าได้ร่างภาพออกมาให้เห็นในลักษณะของกระบวนวิธีตามแบบของช่างลายรดน้ำไทย ซึ่งเป็นการนำรูปแบบและความบันดาลใจจากธรรมชาติ มาจัดระเบียบรูปแบบขึ้นใหม่ เป็นทัศนะของการพยายามอธิบายโลกทัศน์ที่เป็นจิตนิยมอีกรูปแบบหนึ่ง

สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีเนื้อหาสาระที่ความเกี่ยวพันกับพุทธปรัชญาอันเป็นความรู้สึก ซึ่งยังผลให้เกิดทัศนคติในการมองโลกและชีวิต เป็นไปในทางสัจธรรม การที่เรามองเห็นชีวิตต่างๆ เกิดขึ้นและสลาย ชีวิตมีการต่อสู้ดิ้นรนก่อนที่จะสลายไปล้วนเป็นความไม่เที่ยง และเป็นความทุกข์ทั้งสิ้น ความรู้สึกต่อสภาวะเช่นนี้จึงเป็นสาระสำคัญที่ข้าพเจ้านำมาเป็นแรงบันดาลใจ เกิดความคิดในการสร้างผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ขึ้นมา

หอสมุดสาขา
วังท่าพระ
1/04
2554
008
วิทยานิพนธ์
ห้าม
นำออกนอกห้องสมุด

รูปแบบของงาน

ข้าพเจ้าได้อาศัยรูปทรงจากธรรมชาติมาเป็นสื่อในการนำเสนอ โดยดัดแปลงและประดิษฐ์รูปทรงให้เกิดเป็นลวดลาย อันจะเป็นไปในทางอุดมคติ ตามกรรมวิธีของการผูกลายไทย ด้วยรูปทรงที่นำมาใช้เป็นประธานของภาพคือรูปทรงของสัตว์และมนุษย์ อันมีดอกไม้ใบไม้เป็นส่วนประกอบเพื่อเสนอเนื้อหาสาระสำคัญ ซึ่งในความรู้สึกส่วนตัวของข้าพเจ้า การนำรูปทรงของสัตว์และมนุษย์มาเป็นสื่อเพราะเป็นรูปทรงที่มีความเคลื่อนไหว ด้วยลีลาที่มีรายละเอียดอันก่อให้เกิดความรู้สึกถึงการดิ้นรนต่อสู้เพื่อการดำรงอยู่ของชีวิตรายละเอียดดังกล่าวได้แก่ ในส่วนของสีหน้า แขน ขา และกล้ามเนื้อที่ดูแล้วเกิดกำลังเคลื่อนไหว ทั้งนี้รูปทรงเหล่านี้ข้าพเจ้าแสดงออกถึงความรู้สึกต่างๆ ดังกล่าวโดยการแอบแฝงรูปทรงของดอกไม้ใบไม้ที่แสดงความเคลื่อนไหวด้วยอาการดิ้นรน เกิด สดชื่น ตาย แห้งสลาย ซึ่งรูปทรงของรายละเอียดเหล่านี้ได้ถูกบิดเบือน และดัดแปลงให้เป็นลายเส้น เพื่อให้กลมกลืนกันกับรูปทรงของสัตว์และมนุษย์ อันเป็นส่วนที่คลุมเรื่องราวอยู่

รูปทรงที่เป็นส่วนรองได้แก่ดอกไม้ใบไม้ ซึ่งเป็นรูปทรงที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติเป็นผู้สร้างและดับสลายไป เชื่อมต่อกับรูปทรงของสัตว์และมนุษย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงสัจธรรม เช่น การเวียนว่ายตายเกิด ข้าพเจ้าได้แฝงรูปทรงของสัตว์เล็กต่างๆ ไว้ในลวดลายของดอกไม้ใบไม้ โดยจินตนาการให้กลมกลืนกันกับรูปทรงใหญ่ เพื่อให้เกิดความรู้สึกถึงสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลง และความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตสัตว์และมนุษย์และสรรพสิ่งที่ดำรงอยู่ภายใต้สภาวะเช่นเดียวกันนี้

การใช้เส้นเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภท “ลายกำมะลอ” และเป็นสิ่งที่ดำเนินเรื่องราวทั้งหมดในงาน ลักษณะการใช้เส้นจะมีความแตกต่างกันทั้งขนาด ความหนา และความยาว รวมทั้งปริมาณ ความถี่ของเส้นด้วย ความแตกต่างกันจะทำให้ภาพมีชีวิตและลีลามากขึ้น เช่น การใช้เส้นหนา จะใช้เฉพาะที่จะเน้นรูปทรงส่วนสำคัญให้เด่นขึ้น และผลักระยะรูปทรงส่วนรอง ส่วนการสร้างน้ำหนักในภาพ จะใช้เส้นบางเขียนอย่างถี่ หรือทับซ้อนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระและจินตนาการส่วนตัวที่จะทำให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่เคลื่อนไหวไปตามภาพหรือรูปทรงเหล่านั้นอย่างไร เช่น ในการใช้เส้นหนาและมีความยาวเชื่อมต่อกันจากต้นถึงปลาย ทำให้รู้สึกถึงความเข้มแข็งและมั่นคง ซึ่งในงานของข้าพเจ้า จะใช้เส้นหนาและยาวเขียนส่วนอันเป็นประธานของภาพ ส่วนในลายละเอียดจะใช้เส้นเล็กลงมาตามลำดับ ความรู้สึกในการเขียนเส้นเล็กๆและถี่มากขึ้นจนถึงการเว้นช่องสีดำ จะช่วยสานต่อจินตนาการที่ล้ำลึกได้อย่างดี เป็นลีลาที่สามารถทำให้รู้สึกได้ถึงความงาม และจินตนาการถึงความลึกลับในรายละเอียดได้การใช้เส้นเล็กๆ

เขียนทับซ้อนกันทำให้เกิดค่าน้ำหนัก ช่วยให้เกิดจังหวะและลีลาของรูปทรงที่ต้องการมากขึ้นเส้นในลวดลายที่มีลีลาอันเป็นอิสระเหล่านี้ จะสามารถสื่อความหมายในจินตนาการที่ดูเคลื่อนไหว และพลิ้วสะบัด โดยลีลาของเส้นที่นำมาถ่ายทอดไว้ในผลงานศิลปนิพนธ์เป็นการบอกเล่าถึงชีวิตแห่งการดิ้นรน อันมีลายละเอียดที่ดูสลับซับซ้อน แอบแฝงอยู่ในอารมณ์และความรู้สึก ซึ่งจะไม่รู้จบอยู่ภายใต้เงื่อนไขแห่งสัจธรรมนั้นก็คือตู้พระธรรม

ขั้นตอนการแสดงออกด้วยเทคนิคและวิธีการ

ข้าพเจ้าใช้เทคนิคจิตรกรรมลายทองเป็นเทคนิคหลักในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ โดยนำขั้นตอนกรรมวิธีการเขียนลายกำมะลอมาใช้บางส่วน จึงได้นำวัสดุอุปกรณ์บางอย่างมาทดแทนวัสดุที่หายากในอดีตเช่น สีโปสเตอร์แทนหรดาลและยางรัก สีทองอะครีลิคแทนทองคำเปลว เพื่อลดปริมาณทองคำเปลวในงาน และเป็นการเพิ่มค่าน้ำหนักของสีทองตามเทคนิคส่วนตัวของข้าพเจ้า ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญ ผสมผสานเข้ากับการเรียนรู้การทดลองและทำความเข้าใจในกระบวนการอย่างถ่องแท้

ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน

ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้าเริ่มจากการอาศัยเทคนิคส่วนตัวและนำเสนอออกมาโดยผ่านสัญลักษณ์แนวความคิดไปตามกระบวนการดังนี้

- การสร้างภาพร่างขาวดำ

จากการที่ได้ศึกษาข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ ข้าพเจ้าใช้ความคิด ความรู้สึกและจินตนาการโดยสร้างภาพร่างเป็นน้ำหนักขาวดำตามขั้นตอน เพื่อกำหนดจังหวะช่องไฟ และทิศทางของรูปทรง โดยมีขนาดเล็กและขนาดใหญ่ตามความเหมาะสมให้สอดคล้องระหว่างเนื้อหากับการแสดงออกทางทัศนศิลป์

- เตรียมพื้น

หลังจากการมีข้อมูลและร่างภาพต้นแบบแล้ว กระบวนการสร้างสรรค์จะเริ่มจากการเตรียมพื้นไม้ต้องมีความหนาและทนต่อการสัมผัสน้ำ อุดร่องลึกด้วยสีน้ำพลาสติก นำมาอุดลายไม้ให้มีความเรียบ ทิ้งไว้ให้แห้งแล้วขัดออกทำอย่างนี้จนเรียบ จากนั้นทำการทาสีรองพื้นด้วยสีขาวทิ้งไว้ให้แห้งแล้วนำกระดาษทรายละเอียดขัดจนเรียบได้ตามความต้องการ ตามด้วยสีเหลืองอะครีลิคทิ้งไว้จนแห้งแล้วจึงทาสีทองอะครีลิคให้ทั่วทั้งเฟรม ทิ้งไว้จนแห้งพร้อมที่จะใช้งานต่อไป

- เตรียมแบบขยาย

ขยายแบบและปรับเพื่อให้แบบเกิดความสมบูรณ์มากที่สุด จากนั้นนำภาพร่างมาเขียนด้วยดินสอวาดลงบนพื้นสีทองจนเสร็จ

- เขียนสีดำ

เริ่มทำการเขียนสีดำตามที่กำหนดไว้ทับลงบนเส้นร่างของดินสอตามภาพร่างต้นแบบลงบนพื้นที่เตรียมไว้เขียนลวดลายด้วยสีโปสเตอร์สีดำโดยใช้เทคนิคเดียวกับการเขียนด้วยหรดาล

จะเห็นได้ว่ากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการที่เป็นขั้นตอน มีความชัดเจนในหลายๆด้าน ต้องมีความอดทนและเข้าใจกระบวนการทางเทคนิคในการแสดงออกเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับแนวความคิด เนื้อหาสาระที่ต้องการนำเสนออย่างไรก็ดีในการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้นงานได้ช่วยสั่งสมความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มพูนประสบการณ์ สามารถนำมาแก้ไขปัญหาและใช้ในการพัฒนาผลงานต่อไป

ภาพที่ 9 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 10 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำผลงานศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 11 การเขียนลวดลายดอกไม้ ใบไม้ พรรณพฤกษา

ภาพที่ 12 การเขียนลวดลายดอกไม้ ใบไม้ พรรณพฤกษา

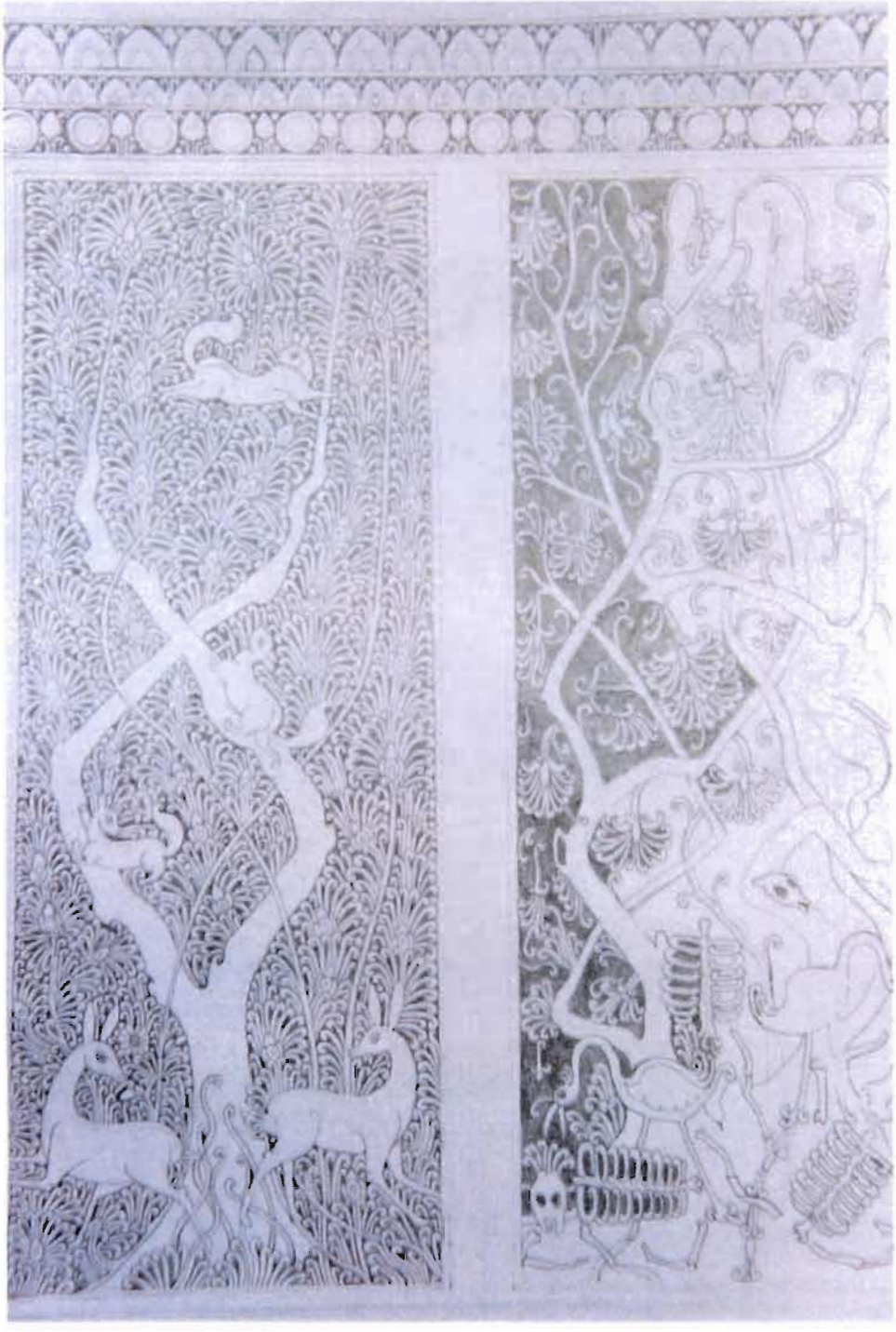

ภาพที่ 13 ภาพร่างหาโครงสร้าง สีดำบนกระดาษขาว
(ศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1)

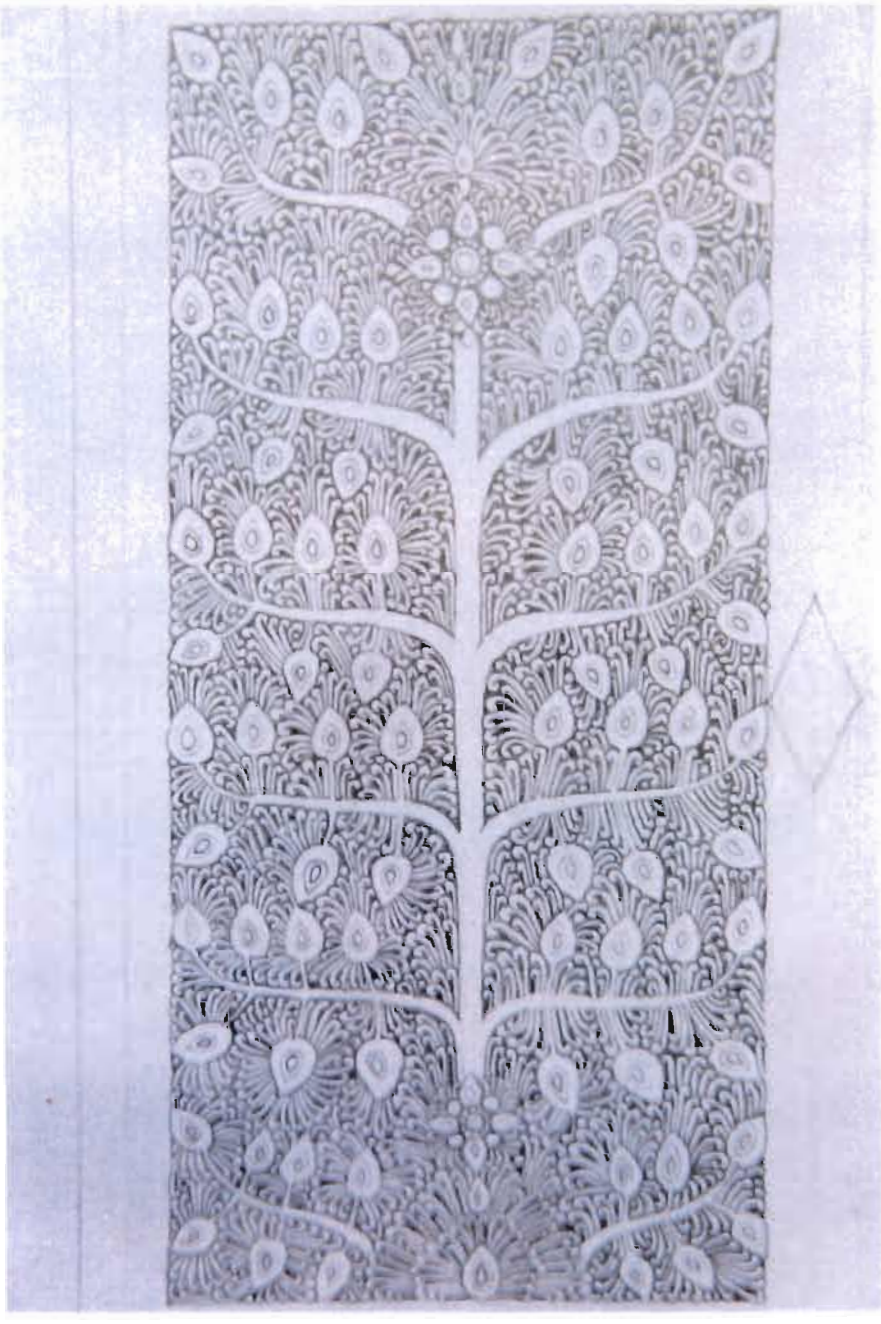

ภาพที่ 14 ภาพร่างหาโครงสร้าง สีดำบนกระดาษขาว
(ศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 และชิ้นที่ 3)

ภาพที่ 15 ขั้นตอนการเขียนลวดลายในผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 16 ขั้นตอนการเขียนลวดลายในผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

บทที่ 4

การสร้างสรรค์และการพัฒนาผลงานศิลปนิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ “ลายตู้พระธรรม” ชุดนี้ เป็นการนำเสนอเทคนิคที่ข้าพเจ้าได้คลี่คลายมาจากเทคนิคของช่างโบราณโดยนำเสนอเรื่องราวกามตัณหาผ่านรูปทรงดอกไม้ใบไม้พรรณพฤกษา สัตว์ และมนุษย์ โดยอาศัยทัศนธาตุทางศิลปะมาเป็นสื่อในการถ่ายทอดแนวความคิดซึ่งการสร้างสรรค์ผลงานให้ออกมาสมบูรณ์นั้น จึงจำเป็นต้องมีช่วงเวลาศึกษาค้นคว้าทดลองทั้งแก้ปัญหาต่างๆมาอย่างต่อเนื่องซึ่งมีขั้นตอนการสร้างสรรค์ดังนี้

การสร้างสรรค์ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์

เป็นการพัฒนาผลงานทางด้านเทคนิคการสร้างสรรค์ และแนวความคิดที่อาศัยรูปทรงทางธรรมชาติ มาผสมผสานกับรูปทรงที่มีลักษณะอุดมคติไทย โดยอาศัยเทคนิคที่มีการคลี่คลายจากลายรดน้ำและลายกำมะลอ ซึ่งข้าพเจ้าได้ยึดแนวความคิดหลักที่เกี่ยวข้องกับคติธรรม และปรัชญาทางพระพุทธศาสนา มาเป็นเครื่องเตือนสติมนุษย์ ให้ละวางจากความลุ่มหลงในกามกิเลส ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้ศึกษารูปแบบเนื้อหาและแนวความคิดโดยได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้สอนและปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง จึงทราบถึงปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานซึ่งสรุปได้ดังนี้

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์

ปัญหาทางด้านทัศนธาตุ

- ปัญหาที่เกิดจากขนาดของเส้นในผลงานข้าพเจ้าซึ่งมีขนาดเส้นที่เท่ากันมากเกินไป ขาดเส้นขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นตัวแบ่งรูปทรงในงาน และเส้นเล็กซึ่งเป็นรายละเอียดของงาน
- ปัญหาที่เกิดรูปทรงของสัตว์และมนุษย์ ที่ไม่กลมกลืนโดดเด่นออกมาจากงานและบางครั้งก็ดูกลืนไปกับพื้นมากเกินไป
- ปัญหาที่เกิดจากการลงสีพื้นด้วยสีทอง เนื่องจากการกระจายจังหวะของการลงสีทองยังไม่ลงตัวทำให้งานดูไม่สมบูรณ์
- ปัญหาที่เกิดจากรูปทรงของช่อดอกไม้ใบไม้พรรณพฤกษาที่ดูแล้วไม่เป็นธรรมชาติ อาจเกิดจากการขาดการศึกษาข้อมูลจริงหรือเป็นการจงใจที่จัดท่าทางลีลาของดอกไม้ใบไม้มากเกินไป

- ปัญหาที่เกิดจากองค์ประกอบของภาพเนื่องจากงานทุกชิ้นมีองค์ประกอบหลักคือรูปทรงตู้พระธรรมที่เหมือนกัน เพียงแต่เปลี่ยนรายละเอียด เช่นลวดลายดอกไม้ใบไม้ รูปทรงสัตว์และมนุษย์ ที่ต่างกันเท่านั้น บางครั้งทั้งสองข้างบานของตู้พระธรรมมีรูปทรงรายละเอียดที่เท่ากันมากเกินไปทำให้ดูแล้วไม่เป็นธรรมชาติ

- ปัญหาทางด้านเทคนิค เนื่องจากบางครั้งการลงพื้นสีทองก็เป็นปัญหาใหญ่เพราะถ้าลงหนาไปก็จะจับตัวเป็นก้อน ถ้าลงบางไปก็จะทำให้เห็นพื้นของเนื้อไม้บนเฟรม

- ปัญหาที่เกิดจากการลงสีดำไม่ทั่วถึง ทำให้บางพื้นที่ที่มีรายละเอียดเล็กน้อยดูไม่สมบูรณ์

ผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานระยะศิลปนิพนธ์ เป็นการพัฒนาต่อเนื่องจากผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์ ซึ่งได้มีการปรับปรุงและแก้ปัญหาต่างๆ ทั้งทางด้านองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ รวมถึงปัญหาทางด้านเทคนิควิธีการที่ใช้เพื่อให้ผลงานระยะศิลปนิพนธ์เกิดความสมบูรณ์มากที่สุด

ผลงานระยะศิลปนิพนธ์นี้ เป็นการแสดงออกที่ทำให้ความสำคัญในหัวข้อ “ลายตู้พระธรรม”ตามลำดับ โดยเพิ่มความสมบูรณ์ทั้งทางด้านเทคนิครูปแบบให้มากที่สุด ซึ่งข้าพเจ้าได้สร้างผลงานระยะของศิลปนิพนธ์ 3ชิ้น

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 1

เสนอเทคนิคลายกำมะลอ ผ่านรูปทรงของตู้พระธรรมและรูปทรงของดอกไม้ใบไม้ พรรณพฤกษา ตลอดจนรูปทรงสัตว์(เก้งกวาง)ที่แฝงด้วยปรัชญา คติธรรมความเชื่อทางพระพุทธศาสนาซึ่งข้าพเจ้าได้จัดองค์ประกอบของภาพโดยใช้รูปทรงของสัตว์(เก้งกวาง) จัดท่าทางให้เกิดลีลาสอดคล้องไปตามกระบวนการประดิษฐ์ลวดลายให้สะท้อนความรู้สึกถึงการเกิดแก่เจ็บตาย, ทุกข์-สุก, เกิด-ดับ, ชั่ว-ดี และลีลาของพรรณพฤกษาไปตามทิศทางที่ต้องการ ประกอบกับรูปทรงของเก้งกวางที่วิ่งเดินอยู่เป็นจังหวะ องค์ประกอบส่วนย่อยเป็นลวดลายเครือเถา รายล้อมและสอดแทรกอยู่ตามรูปทรงฝูงเก้งกวาง มีการจัดหมวดหมู่ช่อลายเพื่อให้น่าสนใจมากขึ้น รวมทั้งการใช้เส้นลายที่เว้นจังหวะช่องไฟทำให้รู้สึกถึงความเคลื่อนไหว ทั้งนี้ลักษณะที่เป็นไปเพื่อแสดงความรู้สึกความคิดและอารมณ์ ข้าพเจ้ายังได้ซ้อนรูปทรงของโครงกระดูกตามรูปทรงของเก้งกวางเป็นลายละเอียดของงานชิ้นนี้

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

เป็นการพัฒนาผลงานต่อเนื่องจากผลงานระยะศิลปนิพนธ์ชิ้นแรก ซึ่งจากการวิเคราะห์ปัญหาในผลงานชิ้นแรกที่ยังไม่สมบูรณ์ ขาดเนื้อหาเพื่อสอดแทรกเข้าไปในชิ้นงานได้อีก ในผลงานระยะศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 นี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าต้องนำรูปทรงของมนุษย์มาผสมผสานกับรูปทรงของเก้งกวางให้ดูสัมพันธ์กันมีความรู้สึกและลีลาที่แตกต่างกันออกไป เพิ่มความเป็นธรรมชาติให้กับเนื้อหาของผลงานมากยิ่งขึ้น

ดอกไม้ใบไม้ พรรณพฤกษาเป็นองค์ประกอบที่แสดงลีลาบิดพลิ้วสะบัดไหวไปตามลม โดยปลายช่อจะพลิ้วไปทางเดียวกัน มีการจัดหมวดหมู่ช่อลายเหมือนชิ้นแรก ส่วนลายละเอียดที่แก้ไขคือรูปทรงของเก้งกวางที่ถูกปรับให้มีทั้งขนาดใหญ่บ้าง เล็กบ้าง ตามจังหวะของช่องไฟ ปรับปรุงรูปร่างรูปทรงให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

ในผลงานระยะศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 นี้ ข้าพเจ้าได้มีแนวความคิดให้มีรูปทรงของมนุษย์เพิ่มขึ้นมาเพื่อให้มีเนื้อหาสาระของเรื่องราวมากยิ่งขึ้น สัมพันธ์กับรูปทรงเก้งกวางที่มีอยู่เดิม ให้เกิดความเข้าใจในกระบวนท่าทางของสัตว์และมนุษย์ที่มีการแสดงออกถึงเรื่องของเพศ ความลุ่มหลงในกามกิเลสให้สอดคล้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

เป็นการพัฒนาผลงานต่อเนื่องจากผลงานระยะศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2 ซึ่งจากการวิเคราะห์ปัญหาในผลงานชิ้นแรกและชิ้นที่ 2 ที่ยังไม่สมบูรณ์ ยังสามารถสอดแทรกเรื่องของการใช้สีต่างๆ เข้ามาในชิ้นงานได้อีก ในผลงานระยะศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3 นี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าต้องนำรูปทรงของเหล่าเทวดานางฟ้ามาผสมผสานให้ดูสัมพันธ์กันมากขึ้น ให้มีลีลาที่แตกต่างจากรูปทรงของสัตว์และมนุษย์ และยังเพิ่มการลงสีด้วยสีต่างๆที่ใช้ในงานกำมะลอ เช่น สีแดง สีเขียว สีน้ำเงิน สีม่วง เป็นต้น ผสมผสานให้เข้ากับงานที่มีเพียงสีดำและสีทอง ให้เกิดการเปรียบเทียบกันระหว่างเนื้อหาของงานบน 2 บานประตูของตู้พระธรรม เพิ่มความแปลกใหม่ให้กับงานมากยิ่งขึ้น

การใช้เส้นที่มีขนาดแตกต่างกัน ความถี่ความห่างอีกทั้งลายเส้นที่มีจังหวะ ความต่อเนื่องผสานกับช่องไฟให้เหมาะสมกลมกลืนไปกับรูปทรงของสัตว์และมนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องหลักของศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้

เส้นในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีลักษณะการใช้เส้นที่ดูเป็นอิสระซึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้สึก จินตนาการจากธรรมชาติ สัตว์ และมนุษย์ได้มากขึ้น เกิดจินตนาการได้กว้างและลึกซึ้งและเป็น อิสระตามจุดมุ่งหมายของการแสดงออกด้านทัศนศิลป์ อันเป็นลักษณะส่วนตน

ปัญหาในการสร้างผลงานศิลปนิพนธ์

เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ข้าพเจ้าใช้เทคนิคจิตรกรรมลายทอง ซึ่งเป็นเทคนิคส่วนตัวที่ได้คลี่คลายมาจากเทคนิคโบราณ ปัญหาในการทำงานที่เกิดขึ้นในศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1 ทั้งทางด้านการจัดองค์ประกอบ น้ำหนักของงาน ช่องไฟ และรูปทรงของธรรมชาติและสัตว์ที่มีการจัดท่าทางน้อยเกินไปขาดความเป็นธรรมชาติ ปัญหาในการจัดการกับพื้นที่และเส้นที่ไม่อาจควบคุมให้เป็นไปตามแบบภาพร่างที่ทำไว้ก่อนลงมือทำงานจริง เป็นผลทำให้ผลงานชิ้นที่ 1 ไม่ตรงตามจุดประสงค์และสมบูรณ์เท่าที่ควร

จากปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในงานชิ้นที่ 1 ข้าพเจ้าจึงนำมาแก้ไขปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2 และชิ้นที่ 3 โดยการร่างภาพต้นแบบภาพขาวดำ ให้เกิดสมบูรณ์มากที่สุดทั้งในด้านองค์ประกอบและรายละเอียด โดยมีรูปทรงของมนุษย์เพิ่มมากขึ้น เพิ่มช่องไฟเพื่อไม่ให้ภาพรวมของงานดูแน่นและอึดอัดจนเกินไป ลดการเขียนลายดอกไม้ใบไม้ แต่ข้าพเจ้าก็ได้พบปัญหาเรื่องของภาพบน 2 บานประตูของตู้พระธรรมที่เมื่อสร้างสมบูรณ์กลับดูไม่แตกต่างสักเท่าไร ไม่ตรงตามจุดประสงค์ที่จะทำให้ทั้ง 2 ข้างดูแตกต่างกันเพื่อเกิดการเปรียบเทียบ แต่จากประสบการณ์ที่เห็นปัญหาในงานชิ้นที่ 1 จึงได้นำมาแก้ไขในชิ้นที่ 2และชิ้นที่ 3 ทำให้การทำงานมีขั้นตอนที่ชัดเจนมากขึ้น เกิดความมั่นใจในการทำงานผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้จึงมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านรูปแบบและเทคนิคมากขึ้น

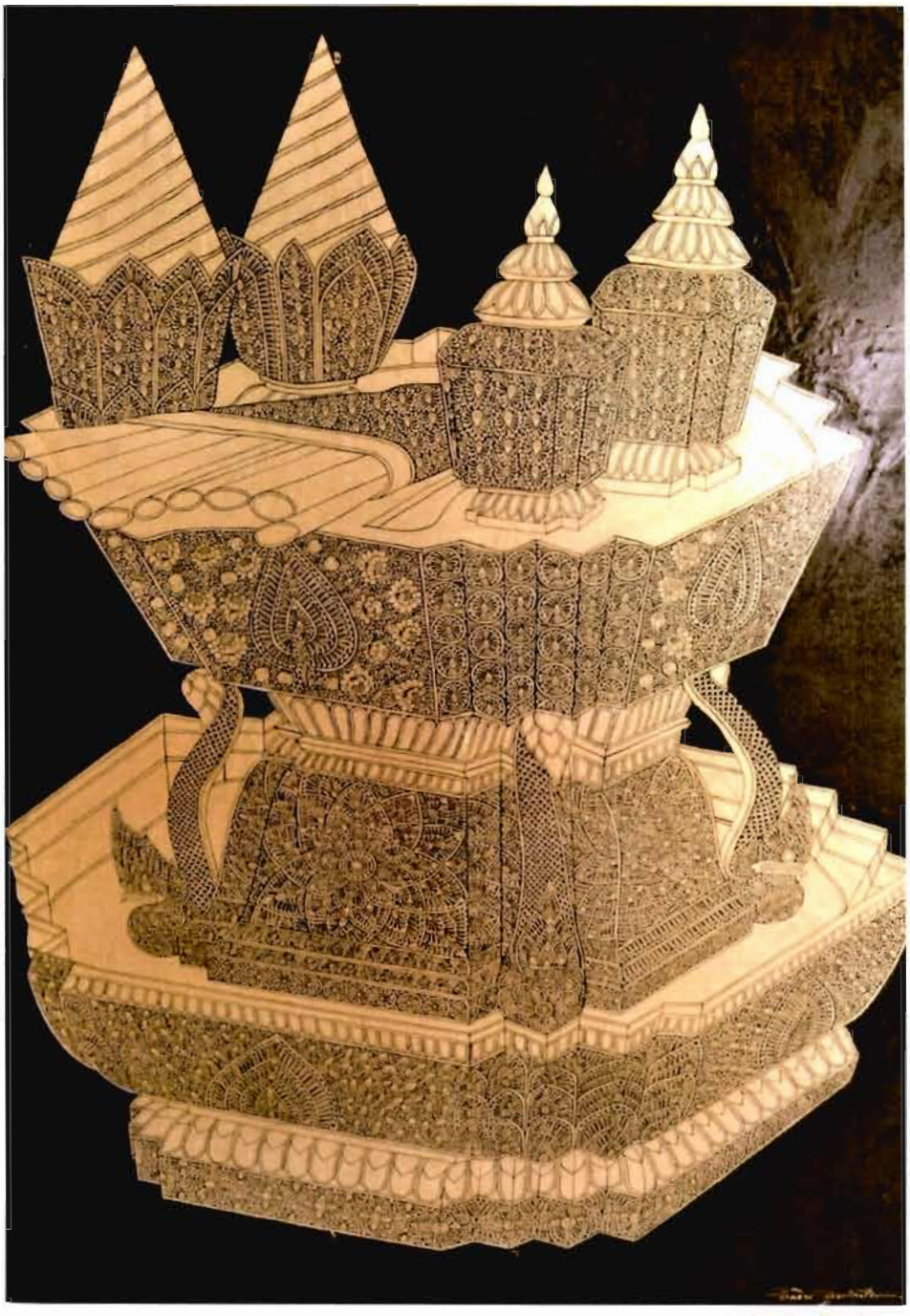

ภาพที่ 17 การเขียนลายดอกไม้ ใบไม้ พรรณพฤกษา ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์

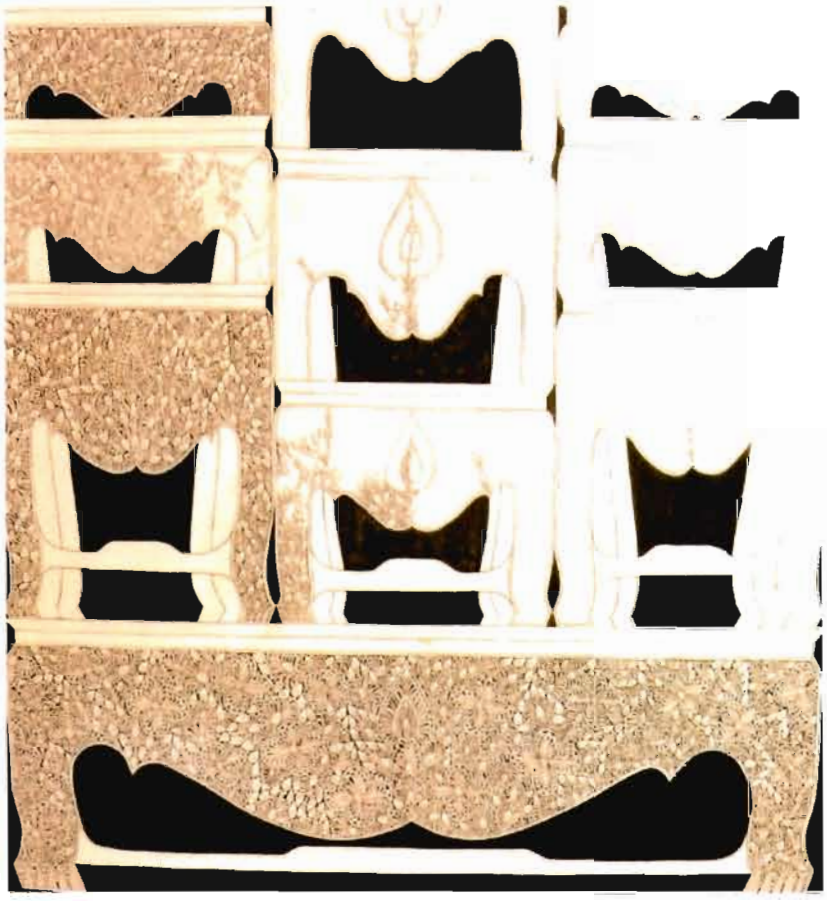

ภาพที่ 18 รายละเอียดของผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์

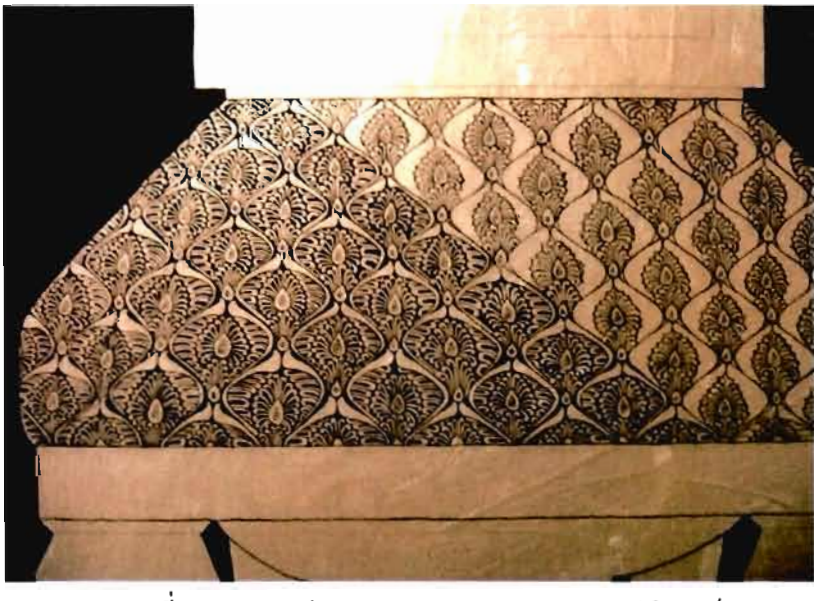

ภาพที่ 19 รายละเอียดของผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์

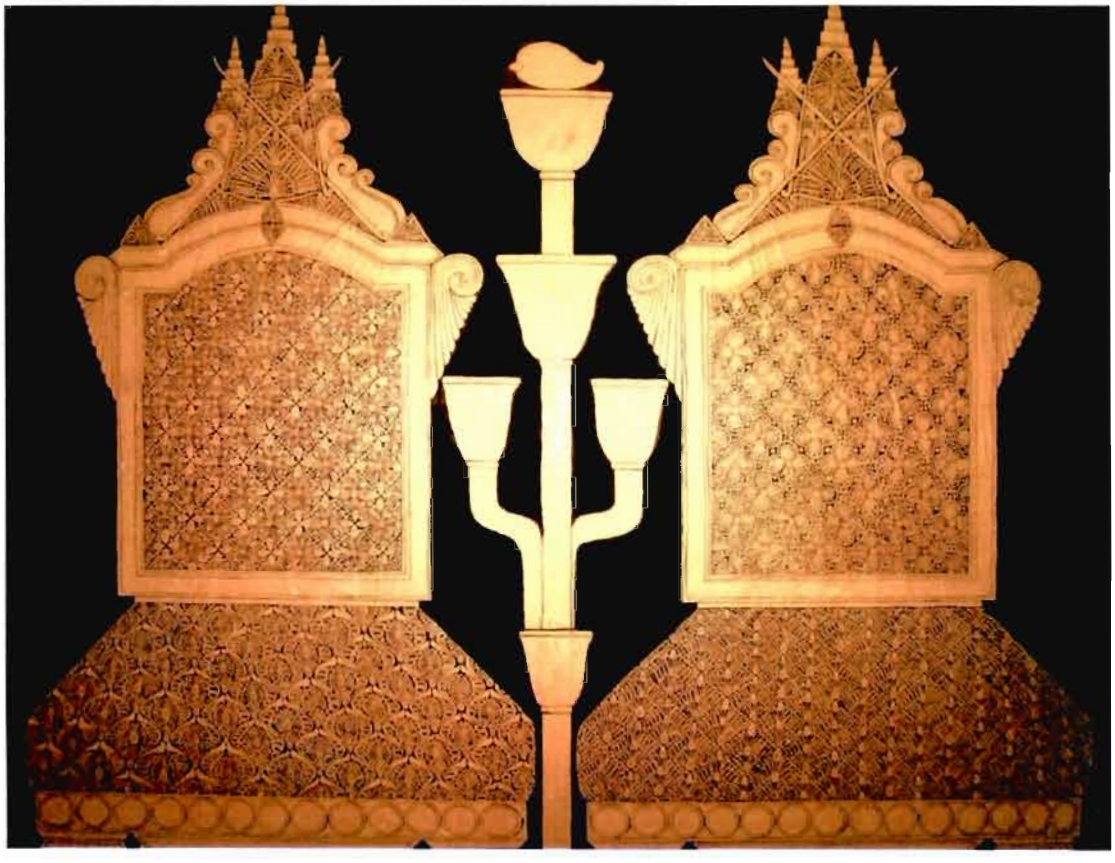

ภาพที่ 20 ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์

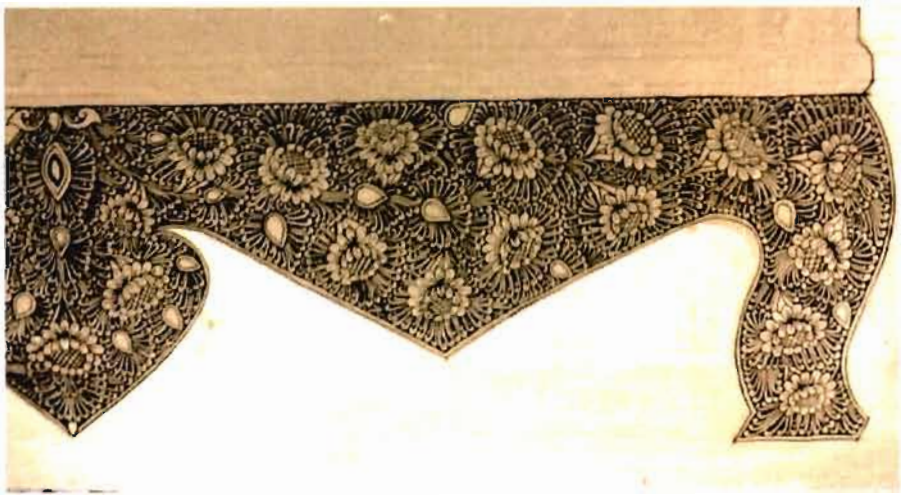

ภาพที่ 21 รายละเอียดของการเขียนลวดลาย

ภาพที่ 22 รายละเอียดของการเขียนลวดลาย

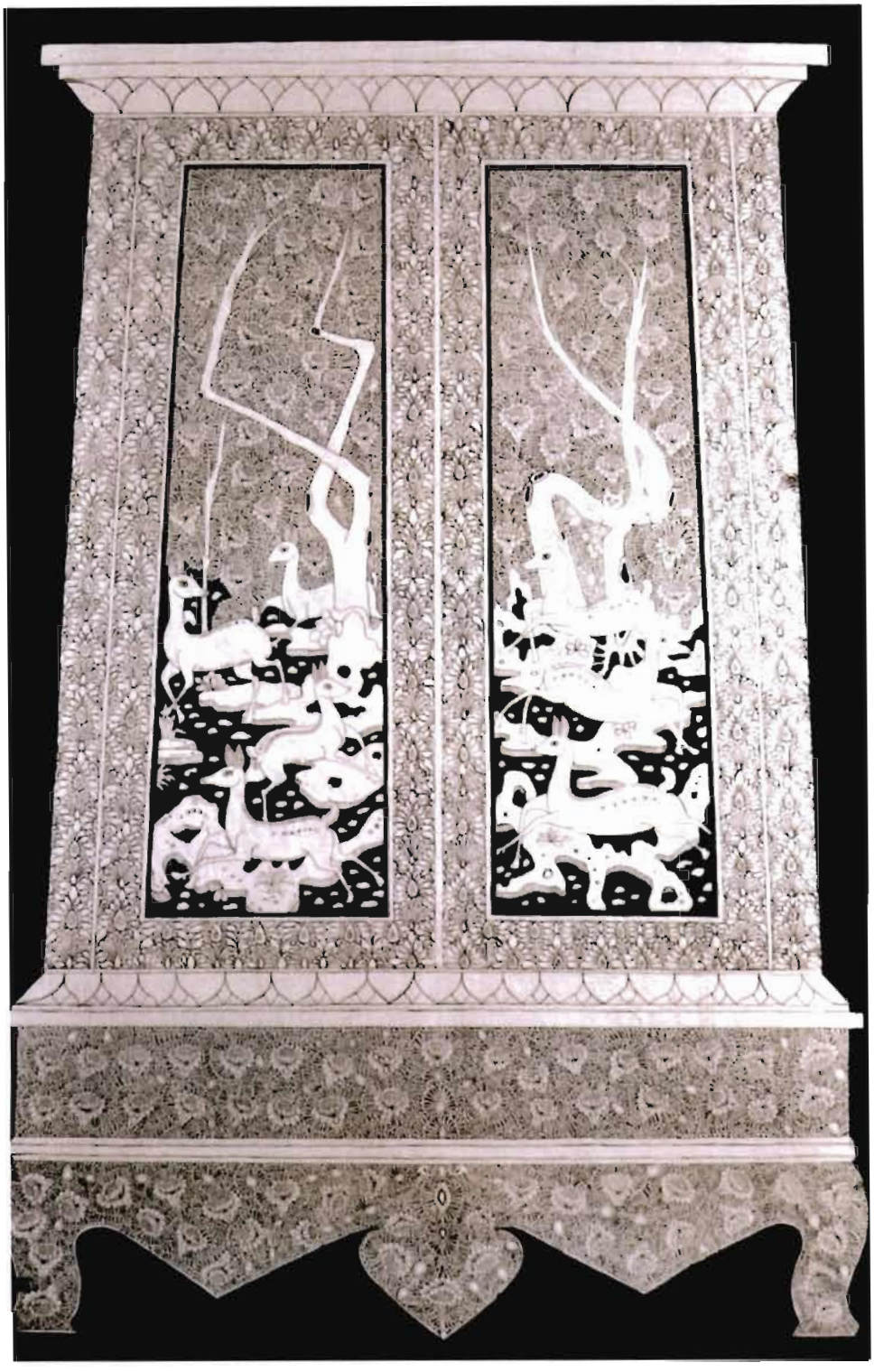

ภาพที่ 23 ผลงานระยะก่อนศิลปนิพนธ์

ภาพที่ 24 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 25 การเขียนลายเส้นสีดำด้วยสีโปสเตอร์ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 26 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 27 รายละเอียดของการเขียนลวดลาย

ภาพที่ 28 รายละเอียดของการเขียนลวดลาย

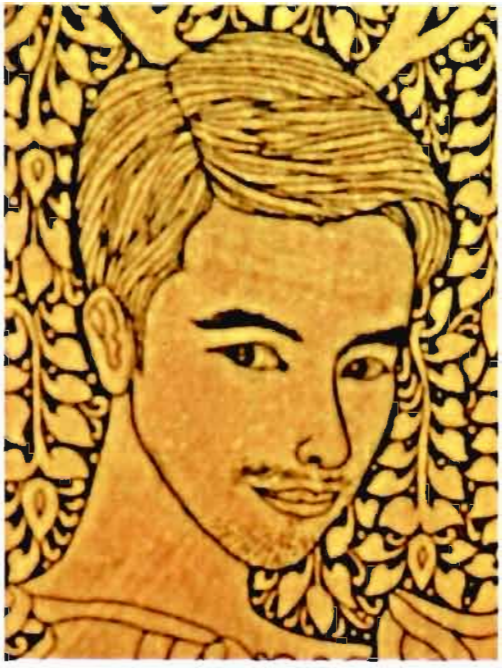

ภาพที่ 29 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 30 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 31 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

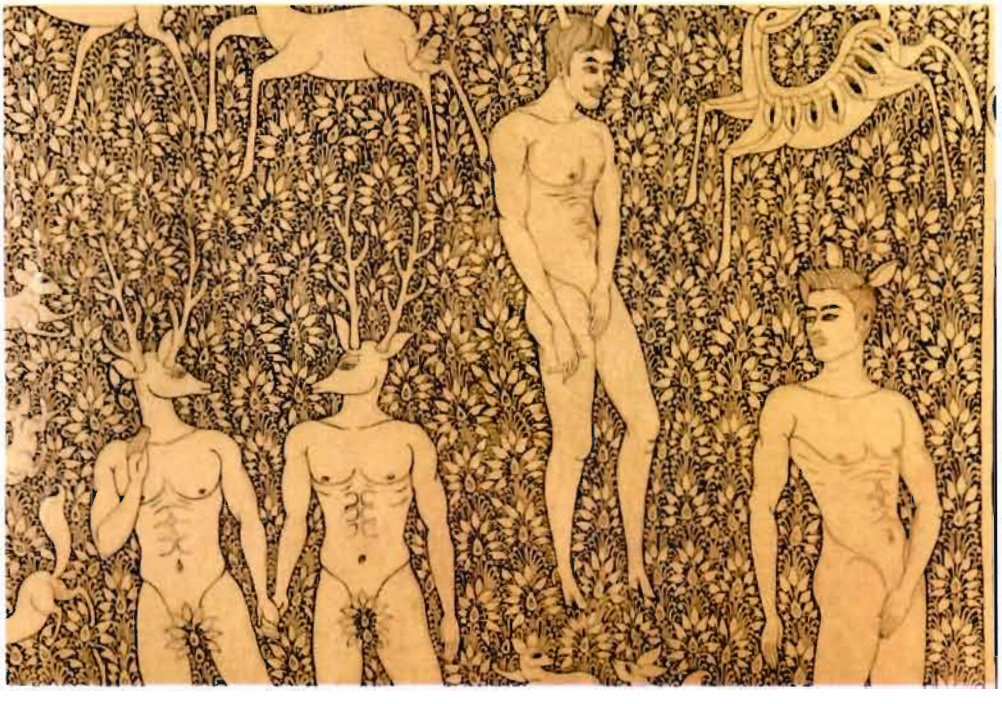

ภาพที่ 32 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

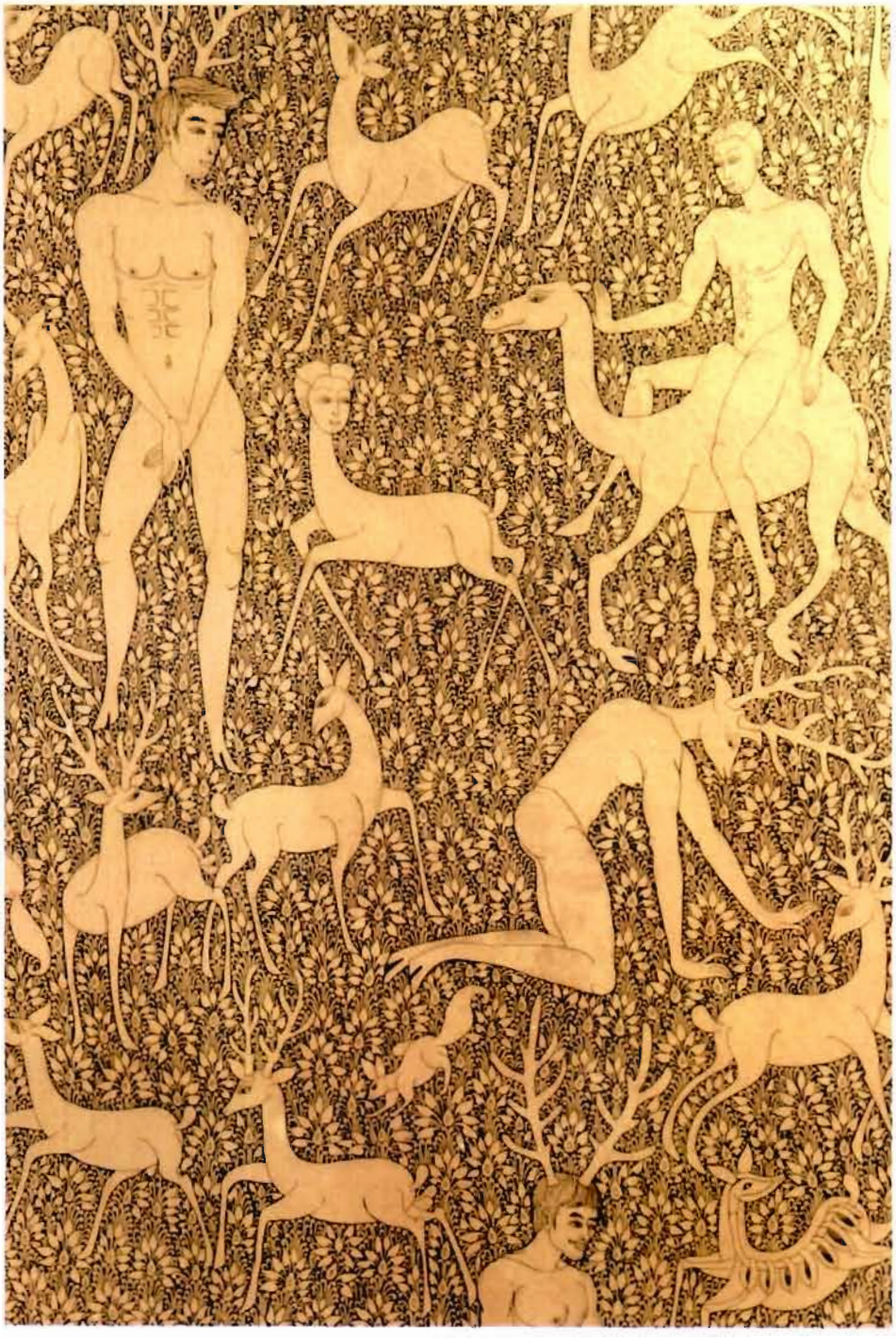

ภาพที่ 33 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

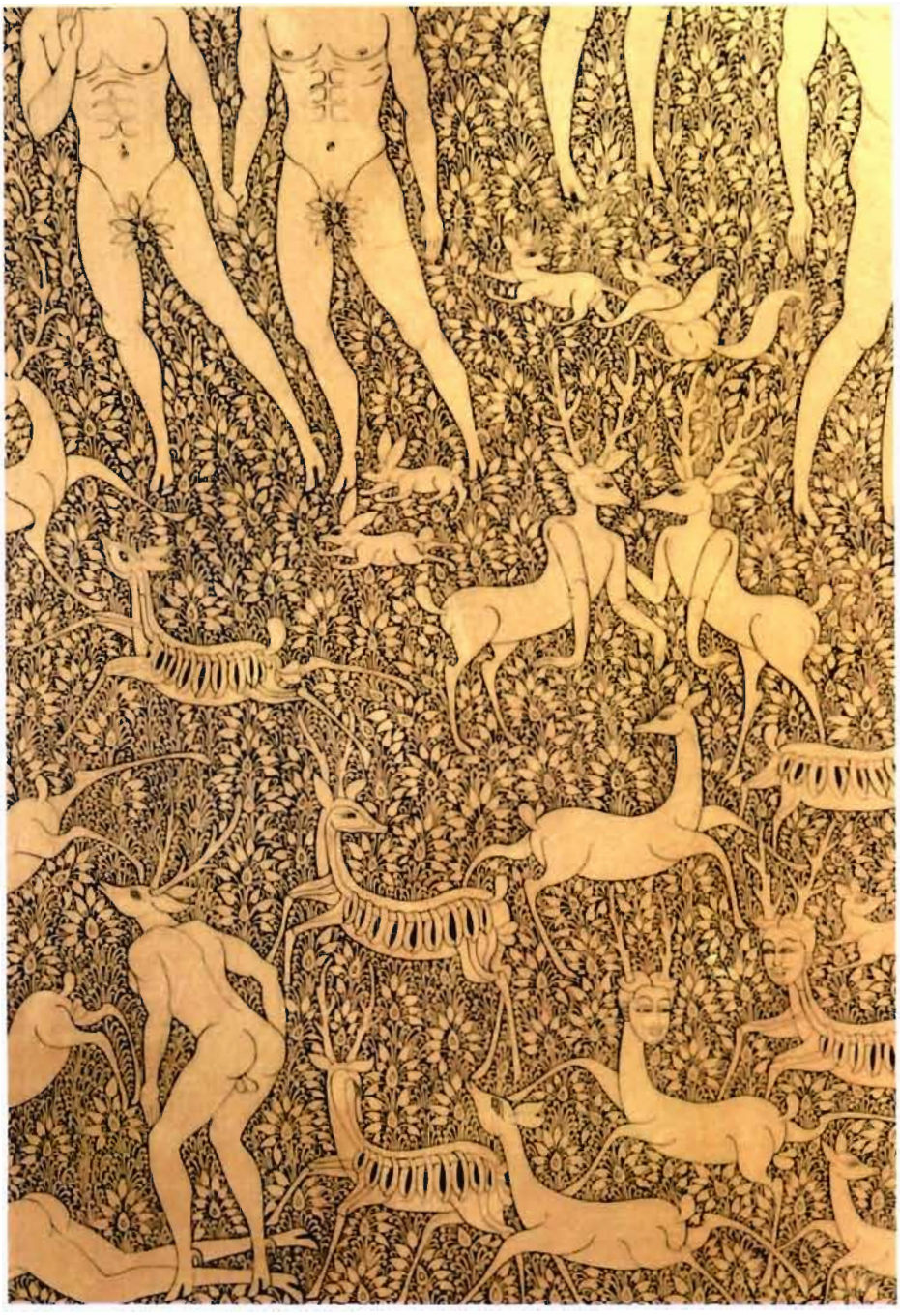

ภาพที่ 34 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

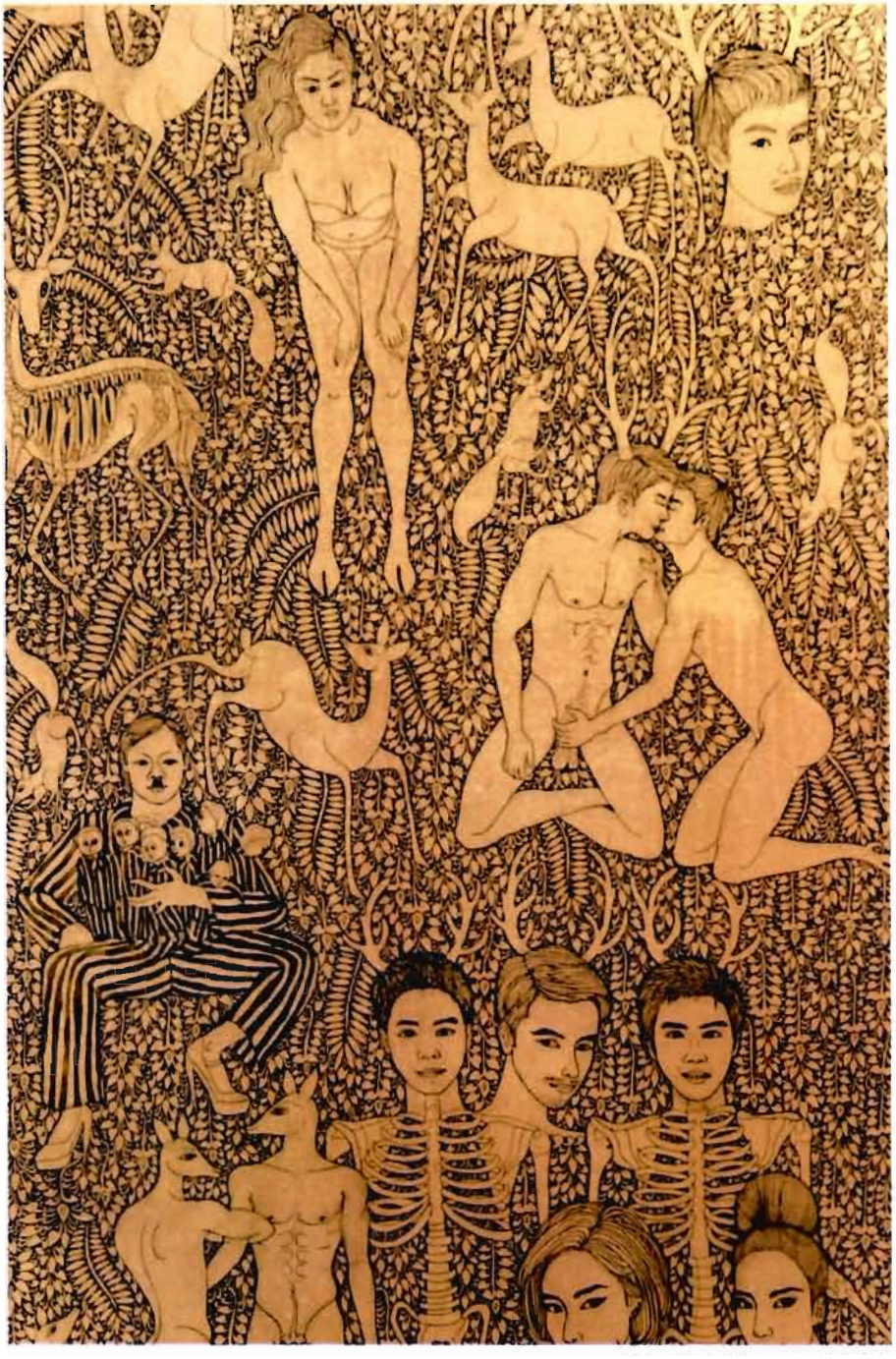

ภาพที่ 35 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 36 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 37 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 2

ภาพที่ 38 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 39 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 40 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 41 รายละเอียดของผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

ภาพที่ 42 ผลงานศิลปนิพนธ์ ชิ้นที่ 3

บทที่ 5

สรุป

จากความประทับใจในลายรดน้ำและลายกำมะลอของโบราณ ซึ่งเป็นผลงานทางด้านพุทธศิลป์อันทรงคุณค่ามีเอกลักษณ์ไทย และความวิจิตรงดงาม อีกทั้งยังแฝงไปด้วยคติธรรมสอนใจและปรัชญาทางพระพุทธศาสนา ตามคติความเชื่อของคนโบราณ สิ่งดังกล่าวได้ก่อเกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ ในหัวข้อ “ลายตู้พระธรรม”

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ด้วยเทคนิคจิตรกรรมลายทอง เป็นการคลี่คลายเทคนิคมาจากงานลายรดน้ำและงานกำมะลอ ผสมผสานกับการเขียนด้วยเส้นลายที่อ่อนช้อย พลิ้วไหว นำไปสู่การถ่ายทอด ความคิด อารมณ์ และความรู้สึกตามทัศนคติส่วนตนด้วยเรื่องราวกิเลสตัณหาของสัตว์และมนุษย์ที่สอดแทรกกลมกลืนไปกับลวดลายตามแบบอุดมคติ

จากประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าได้นำมาวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงอย่างเป็นระบบ จึงมองเห็นการพัฒนาการด้านต่างๆ ของการสร้างสรรค์ผลงานนำไปสู่การแสดงออกที่ชัดเจน ทั้งทางด้านแนวความคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ การสื่ออารมณ์และแสดงความรู้สึก ทั้งนี้เพื่อให้ผลงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป็นแนวทางใหม่ในการสร้างสรรค์ผลงานในชิ้นต่อๆไป ด้วยความหวังจะเป็นศิลปินที่ดี มีคุณภาพ สร้างสรรค์ผลงานสู่สังคมสืบไป

บรรณานุกรม

การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย.ช่างสิบหมู่.กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง ,๒๔๓๒.

ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบศิลปะ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๘.

ประยูร อุรุชาฎะ. ปกิณกะศิลปไทย น.ปากน้ำ : ตู้พระไตรปิฎกสุดยอดแห่งศิลปะลายรดน้ำ. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ , ๒๕๔๓.

อภิวันทน์อดุลยพิเชฏฐ์. ลายรดน้ำ. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, ๒๕๕๕.

รายชื่อผลงานศิลปนิพนธ์

ผลงานระยะที่ 1 ช่วงปี พ.ศ. 2554

“ กาลเวลา”	ขนาด 80 x 60 ซม.	สีโปสเตอร์บนเฟรมไม้

ผลงานระยะที่ 2 ช่วงปี พ.ศ. 2554

“ พานพระศรี”	ขนาด 80 x 60 ซม.	สีโปสเตอร์บนเฟรมไม้

ผลงานระยะที่ 3 ช่วงปี พ.ศ. 2554

“ ธรรมชาติ”	ขนาด 80 x 60 ซม.	สีโปสเตอร์บนเฟรมไม้
“ลายตู้พระธรรม”	ขนาด 100 x 80 ซม.	สีโปสเตอร์บนเฟรมไม้

ผลงานระยะที่ 4 ช่วงปี พ.ศ. 2555-2556

“ลายตู้พระธรรม1”	ขนาด 120 x 90 ซม.	สีโปสเตอร์บนเฟรมไม้
“ ลายตู้พระธรรม2”	ขนาด 150 x 100 ซม.	สีโปสเตอร์บนเฟรมไม้
“ ลายตู้พระธรรม3”	ขนาด 150 x 100 ซม.	สีโปสเตอร์บนเฟรมไม้

ประวัติการศึกษา

ชื่อ-สกุล จักริน สูบกำปัง

วันเดือนปีเกิด 3 กรกฎาคม 2532

ที่อยู่ 189 หมู่ 11 ตำบลโคกกรวดอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30280

โทรศัพท์ 086-265-8714

E-mail am_aumm@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

- โรงเรียนสุขานารี 2 (หนองขอน)
- โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
- ภาควิชาศิลปไทยคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติการแสดงผลงาน

2547 - นิทรรศการ "วันวิสาขบูชาโลก" ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง
- นิทรรศการ "คิดถึงสมเด็จย่า" ณ สยามดิสคัฟเวอรี่เซ็นเตอร์
- นิทรรศการศิลปกรรม "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป

2548 - นิทรรศการ "สมเด็จย่า...ในความทรงจำ" ณ สยามดิสคัฟเวอรี่เซ็นเตอร์
- นิทรรศการศิลปกรรม "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป

2549 - นิทรรศการ "ข้าว คือ ชีวิต" ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
- นิทรรศการศิลปกรรม "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป

2555 - นิทรรศการ มูลนิธิเยาวชนคนเก่ง ในราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ โรงแรมแกรนด์เมอร์เคียว ฟอร์จูน กรุงเทพฯ
- นิทรรศการศิลปกรรม "ต้นโพธิ์" ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ หอศิลป
- นิทรรศการศิลปะของนักศึกษาเนื่องในวัน "ศิลป์ พีระศรี" มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นิทรรศการ "ครบรอบ 36 ปี ภาควิชาศิลปไทย" หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

เกียรติประวัติ

2547 - รางวัลชนะเลิศ วันวิสาขบูชาโลก เข้าเฝ้าฯรับพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

- เข้าเฝ้าฯรับพระราชทานรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงาน "คิดถึงสมเด็จย่า" ครั้งที่ 1
- รางวัลดีเด่น "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- รางวัลชนะเลิศ อีซูซุเยาวชนสัมพันธ์ 2547 เดินทางไปทัศนศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่น

2548 - เข้าเฝ้าฯรับพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงาน "สมเด็จย่า...ในความทรงจำ" ครั้งที่ 2

- รางวัลดีเด่น "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ได้รับคัดเลือกให้นำผลงานไปแสดงงานที่ Wellington City New Zealand

2549 - รางวัลดีเด่น "นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต" พระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

- รางวัลชนะเลิศ "ข้าว คือ ชีวิต" เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต

2550 - เข้าเฝ้าฯถวายภาพวาดแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี โครงการด้วยรักและห่วงใย ในพระราชูปถัมภ์ มูลนิธิเยาวชนคนเก่ง รุ่นที่ 3

- รางวัลเยาวชนดีเด่นแห่งชาติ เข้าเฝ้าฯพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าศิริวัณวรีนารีรัตน์
- รางวัลชนะเลิศ อีซูซุเยาวชนสัมพันธ์ 2550 เดินทางไปทัศนศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่น

2555 - เข้าเฝ้าฯถวายภาพวาดแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โครงการด้วยรักและห่วงใย ในพระราชูปถัมภ์ มูลนิธิเยาวชนคนเก่ง รุ่นที่ 5